

Creu d'Ordal - Creu del Port d'Ordal

Vallirana

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Port d'Ordal - Coll de la Creu d'Ordal
Emplaçament: Prop del coll, en un tram de carretera tallat de l'antiga N-340
Alçada: 503m

Coordenades:

Latitud: 41.3896
Longitud: 1.87666
UTM Est (X): 406083
UTM Nord (Y): 4582617

Classificació

Número de fitxa: 08295-645
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XX
Any: 1952
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 08296A00709010
Autoria de la fitxa: Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dc., 17/05/2017 - 02:00

Descripció

Creu de terme aïllada de pedra que indica la partició entre els termes de Vallirana, Subirats i Cervelló. Té una alçada de 5,30 metres, amb un basament format per una base rodona i tres graons superposats octogonals de 0,19 metres. També són octogonals tant el sòcol com la columna i el capitell que la corona (0,90 metres). El capitell presenta figures en relleu: hi ha els símbols dels quatre evangelistes alternats amb les imatges dels patrons de les parròquies veïnes (Sant Pere, de Subirats, Sant Mateu, de Vallirana, i Sant Esteve, d'Ordal i Cervelló). També hi ha la imatge de Sant Isidre, patró de la pagesia. La creu és llatina i està orientada de nord a sud. Presenta una imatge de Jesucrist a la banda nord i una de la Mare de Déu a la sud. Al sòcol hi ha la inscripció de la benedicció de la creu, on s'hi llegeix: "NOVITER AEDIFICATA AC BENEDICTA XVIII-MAII-MCMLII".

Observacions:

Estilísticament, la creu té un cert aire historicista.

Història

Tot i que la creu actual és de l'any 1952, hi ha indicis d'una creu de terme molt més antiga, documentada en un pergami de l'any 1599: "mitjançant d'una fita posada allí per termenar les terres de dit nostre mas Pujol, àlies Lledoner, i la del nostre mas de la Roca, continua pel camí reial que va de Barcelona a Vilafranca, fins a la creu antigament anomenada d'Ordal". Durant la guerra del Francès, el 19 de març de 1810, la creu va ser destruïda, restant únicament els graons. Als anys 30 del segle XX fou totalment arrasada, sense que es conservi cap resta de la creu primitiva. La creu actual va ser encarregada a l'arquitecte Jeroni Martorell, i executada pel mestre Florenci Daura, amb un preu de 30.000 pessetes. El dia 18 de maig de 1952, el bisbe de Barcelona Gregori Modrego i Casaus, beneí solemnement la Creu del Port d'Ordal. Es van compondre uns goigs a la creu musicats per Mn. Francesc Baldelló, recollits a l'obra de Josep Raventós. L'any 1984, la creu va caure per l'acció del vent en el decurs de la instal·lació d'un pancarta de la volta ciclista a Espanya. Fou reposada per part dels Amics de Vallirana durant l'Aplec de Sant Francesc del mateix any, que en aquesta ocasió fou anomenat com I Aplec del Port d'Ordal. Des de l'any 2013, al costat de la creu, hi ha instal·lat un monument commemoratiu del bicentenari de la Batalla d'Ordal.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE VALLIRANA (2014). "La Creu d'Ordal i la Torre del Telègraf". Viure Vallirana, revista d'informació municipal n° 52, p. 14. AMICS DE VALLIRANA (2007). La Vallirana del segle XX. Imatges i Memòria. Vallirana: Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, p. 37-39. [Http://patrimonicultural.diba.cat/](http://patrimonicultural.diba.cat/) (Mapa del Patrimoni Cultural de Subirats/Consulta: 17-05-2017). LLORAC I SANTÍS, Salvador (1988). Subirats. Visió general d'un municipi de l'Alt Penedès. Subirats: Ajuntament de Subirats, p. 270. RAVENTÓS, Josep, pvre. (1968). 100 anys d'una petita comunitat parroquial. Sant Esteve d'Ordal, 1867-1967". Barcelona. P. 117-121. RICH LLORENS, Judit (2015). Inventari del Patrimoni Cultural de Vallirana. Treball de pràctiques UAB / Ajuntament de Vallirana. ROIG LLORT, Anna; SIMÓ TARRAGÓ, Manuel (2001). Sant Mateu de Vallirana 150 anys: història i vida d'un poble i d'una parròquia (1851-2001). Vallirana: Parròquia de Sant Mateu, p. 71-72, 94-95. SAURET I CATASUS, Jaume; GONZÁLEZ MORENO-NAVARRO, Manuel (1989). Vallirana. Dades històriques (904-1900). Homes, fets i gents. Vallirana: Amics de Vallirana, p. 117, 256-257.

